

Tanítási tervezet

Az óra időpontja: 2018.11.28.

Iskola, osztály: ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, 8. C osztály

Iskola neve és címe: ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, (1088) Budapest, Trefort utca 8.

Tanít: Horváth Ádám

Témakör megnevezése: Kontinensünk: Európa

Tanítási egység (téma) címe: Európa népessége

Az óra (jellemző) típusa: Új ismeretet feldolgozó óra

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási céljai: Az európai értékek és eszmék megbeszélése. Európa népességének fejlődése és átalakulása, az ezzel kapcsolatos legfontosabb tudnivalók és problémák átbeszélése, rögzítése. Európa népességének és népsűrűségének megismertetése. Az európai népesség nem-és korösszetételének megismertetése. Európa népességének nyelvi és vallási összetételének megismertetése.

1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai: Az órán nagy hangsúlyt fektetnek az atlasz használatra és az ábraelemzésekre. A diákoknak összefüggéseket kell megállapítaniuk az egyes tényezők között, például az eltérő népsűrűség okaira Európa különböző részein, vagy a belső és a külső migráció okaira, következményeire.

1.3. A tanítási óra nevelési céljai: A kooperatív készségek fejlesztése, amely gyakorlatban úgy történik, hogy az óra során a gyerekek párban illetve a párosok kialakítása miatt hármasával dolgoznak, gyakorolva ezzel a közös munkavégzést. Továbbá, figyelemfelhívás arra, hogy társadalmi rendünk dinamikusan és gyorsan változik. Érzékenyítés az újonnan betelepülő emberek iránt, fontos, hogy megismerjék az okokat, hogy egyesek miért döntenek úgy, hogy nálunk akarják leélni életüket és hozzánk akarnak tartozni.

1.4. Oktatási követelmények

a. Fogalmak:

- új fogalmak: előregedő társadalom, bevándorló, asszimiláció, nemzetállam, kisebbség
- megerősítendő fogalmak: korfa

b. Folyamatok:

- új folyamatok: előregedés, bevándorlás
- megerősítendő folyamatok: népességfogyás

c. Összefüggések:

- új összefüggések: Európa eltérő népsűrűségének okai, az előregedő társadalom és problémáinak összefüggése a bevándorlás jelenségével
- megerősítendő összefüggések: éghajlat és települések kialakulásának összefüggése

d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek: tematikus térképek elemzése, diagramok elemzése

e. Fejlesztendő készségek, kompetenciaterületek: természettudományi kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia

f. Főbb tanulói tevékenységek: jegyzetelés, párban történő feladatmegoldás

2. Szemléltető és munkaeszközök:

Vizuális eszköz: projektor (ppt), fali térkép, kivetített tematikus térképek, diagramok, korfa

3. Felhasznált irodalom

- F. Kusztor Adél – Makádi Mariann – Pokk Péter: *Földrajz 8. Tankönyv* (Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet, 2018)
- Gruber László – Huszár Tamás: *Földrajz 7.* (Nemzeti Tankönyvkiadó, 2008)
- Tim Beach – GilCrippen: *Time Life Nagyító: A világ földrajza* (Park Kiadó, 2000)

4. Mellékletek jegyzéke

Órai feladatlap, ppt

Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
1-2'	Az óra kezdete	Jelentések, adminisztrációs teendők			Tanári zsebkönyv
2-6'	Bevezetés: Az európai kultúra	Ráhangelés, célkitűzés	Magyarázat	Frontális munka	PPT (2-4. dia), projektor
6-10'	Európa benépesítése, nemzetállamok kialakulása, többnemzetiségű országok	Ismétlés, felelevenítés (történelem) és új ismeretek szerzése	Magyarázat	Frontális munka	PPT (5-12. dia), projektor
10-13'	Európa népessége Az europid rassz jellemzői Az észak-európai és a dél-európai embertípus jellemzői	Ismétlés, felelevenítés	Szemléltetés	Frontális munka	PPT (13-17. dia), projektor
13-15'	Csoportfeladatok ismertetése, feladatlapok kiosztása	Célkitűzés	Magyarázat	Frontális munka	Feladatlapok
15-17'	Európa napjainkban, népsűrűsége (feladatmegoldás)	Készség alkalmazás	Feladatmegoldás	Páros munka	PPT (18-20. dia), projektor feladatlap (1.feladat)
17-18'	1. feladat ellenőrzése	Új ismeret szerzése	Megbeszélés, szemléltetés	Frontális munka	PPT (20. dia), projektor, feladatlap 1. feladata
18-20'	Az európai népesség nem- és korösszetétele (feladatmegoldás)	Készség alkalmazás	Feladatmegoldás	Páros munka	PPT (21. dia), projektor, feladatlap 2. feladata
20-26'	2. feladat ellenőrzése, Európa és Magyarország korfájának elemzése-összevetése	Új ismeret szerzése	Megbeszélés, szemléltetés	Frontális munka	PPT (21-25. dia), projektor, feladatlap 2. feladata
26-28'	Az előregedő társadalom és annak problémái	Készség alkalmazás	Feladatmegoldás	Páros munka	Feladatlap 3. feladata
28-30'	3. feladat ellenőrzése	Új ismeret szerzése	Megbeszélés, szemléltetés	Frontális munka	PPT (26. dia), projektor, feladatlap 3. feladata
30-37'	Az Európa Unió népesség-növekedésének okai, külső- és belső vándorlások Európában	Új ismeret szerzése	Magyarázat, megbeszélés	Frontális munka	PPT (27-39. dia), projektor
37-40'	Európában található vallások megnevezése, térbeli eloszlásának megfigyelése	Új ismeret szerzése	Magyarázat, megbeszélés	Frontális munka	PPT (39- 42. dia) projektor
40-44'	Európában található nyelvek és nyelvcsaládok megismerése	Új ismeret szerzése	Magyarázat, megbeszélés	Frontális munka	PPT (43-46. dia), projektor
44-45'	Az óra zárása, elköszönés			Frontális munka	PPT (47. dia), projektor

Európa népessége

1. Feladat

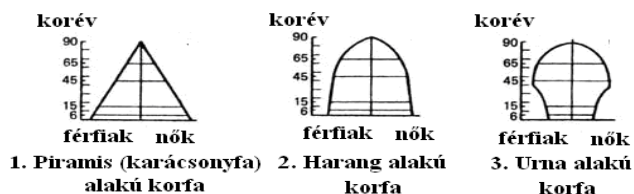
A, Figyeld meg az aktív táblára kivetített térképet Európa népességéről! Hogyan oszlik el Európa népessége a kontinensen? Melyek a legsűrűbben lakott részek?

B, Mely okai lehetnek a magas népsűrűségnek? Gondoljatok vissza az eddig tanultakra Európáról!

2. Feladat

Tanulmányozzátok az alábbi ábrát! Fogalmazzátok meg saját szavaitokkal, mi az a korfa! Mely korfa tartozik a növekedő népességű társadalomhoz és miért?

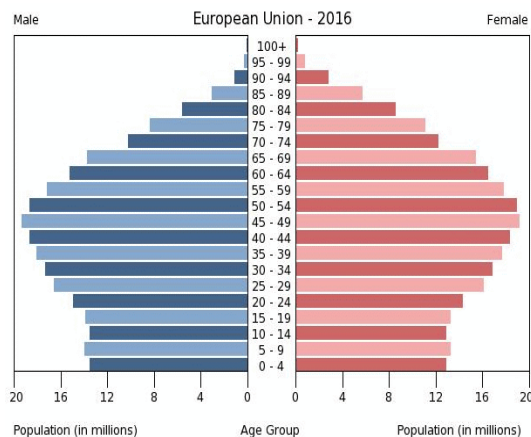
Korfa:

Növekedő társadalom korfája:

3. Feladat

A, Az ábrán Európa korfáját látjátok. A második feladatban megismert korfák közül melyikre hasonlít?

B, Mely folyamatok révén öregedhet el a társadalom? Nevezetek meg kettőt!